

STARFSLEYFI

fyrir urðunarstað Sorpeyðingar höfuðborgarsvæðisins b.s. á Álfsnesi, Reykjavík

Gefið út af Hollustuvernd ríkisins í samræmi við ákvæði laga nr. 7/1998 um hollustuhætti og mengunarvarnir

1. ALMENN ÁKVÆÐI

- 1.1 Starfsleyfi þetta gildir fyrir urðun úrgangsefna, allt að 120.000 tonnum á ári, á urðunarsvæði í Álfsnesi fyrir Sorpeyðing höfuðborgarsvæðisins b.s., hér eftir nefnd SORPA eins og nánar er kveðið á um í starfsleyfi þessu.
- 1.2 SORPA skal leita samráðs við Hollustuvernd ríkisins og eftirlitsaðila ef hún hyggst breyta núverandi starfsemi, til að gefa þessum stofnunum kost á að meta hvort fyrirhuguð breyting samrýmist ákvæðum starfsleyfis þessa.
- 1.3 Fara skal þannig með allan úrgang til endurvinnslu, flutnings, förgunar eða annarrar meðferðar að tryggt sé að hann valdi hvergi ónæði eða óþrifnaði.
- 1.4 SORPA skal hafa samband við eftirlitsaðila eins fljótt og auðið er, komi til meiriháttar óhapps, t.d bruna á urðunarstað í Álfsnesi, ef mengunarefni berast út í umhverfið sem gætu stofnað heilsufari almennings í hættu og/eða valdið röskun lífríkis, eða komi til lengri stöðvunar reksturs í Álfsnesi vegna ófyrirseðra atvika.
- 1.5 Verði á starfstímanum mengun af völdum starfsemi SORPU í Álfsnesi sem gæti stofnað heilsufari almennings í hættu og/eða valdið röskun lífríkis, skal SORPA sjá um að koma í veg fyrir að mengunarefni haldi áfram að berast út. SORPU ber að hreinsa þá mengun sem hefur orðið eftir óhapp eða annað atvik, á sinn kostnað.
- 1.6 Um varnir gegn skaðlegum áhrifum á starfsmenn og starfsumhverfi fer samkvæmt lögum nr. 46/1980 um aðbúnað, hollustuhætti og öryggi á vinnustöðum.
- 1.7 SORPA skal eftir fremsta megni upplýsa almenning, fyrirtæki og stofnanir um möguleika á endurnýtingu og endurvinnslu úrgangsefna sem fyrirtækið getur tekið á móti.
- 1.8 Verktakar sem annast verk fyrir SORPU við meðhöndlun úrgangs skulu hafa öll tilskilin leyfi.
- 1.9 Rekstraraðili ber að tryggja að atvinnureksturinn sé með þeim hætti að allar viðeigandi mengunarvarnir séu viðhafðar, og til þess sé beitt bestu fánlegu tækni þar sem við á, sbr.

skilgreiningu í gr. 3.2 reglugerðar nr. 785/1998 um starfsleyfi fyrir atvinnurekstur sem getur haft í för með sér mengun.

- 1.10 Einu sinni á ári boðar Hollustuvernd ríkisins fulltrúa SORPU og eftirlitsaðila á samráðsfund. Á þessum fundum verði m.a. rætt um rekstur mengunarvarna, niðurstöður umhverfismælinga, hugsanlegar breytingar á starfsleyfi þessu svo og önnur atriði er kynnu hafa komið upp og fulltrúar áðurnefndra aðila telji ástæðu til að ræða.

2. URÐUNARSTAÐUR Í ÁLFSNESI

- 2.1 Starfsleyfi þetta veitir heimild til að urða allan úrgang sem ekki flokkast undir spilliefni samkvæmt ákvæðum reglugerða nr. 806/1999 um spilliefni og nr. 810/1999 um skrá yfir spilliefni og annan úrgang, á sérstaklega útbúnum stað í Álfsnesi á Kjalarnesi. Urðun á spilliefnum er óheimil skv. fyrrnefndum reglugerðum, sem og urðun á geislavirkum úrgangi. Þegar vafi leikur á hvort efni teljist spilliefni skal fylgja verktilhögun sem lýst er í grein 2.2.
- 2.2 Strax eftir útgáfu starfsleyfis þessa verður settur á fót samráðshópur sem samanstendur af fulltrúum Hollustuverndar ríkisins, eftirlitsaðila og SORPU b.s. til að fjalla um vafaatriði. Komi fram beiðni um urðun á efnum sbr. gr. 2.1 skal Hollustuvernd ríkisins taka ákvörðum um urðun slíkra efna. Ákvörðun Hollustuverndar um urðunina skal liggja fyrir ekki seinna en hálfum mánuði eftir að beiðni um urðun á slíkum efnum hefur borist. Hollustuvernd og/eða eftirlitsaðila ber ávallt að leita samþykkis SORPU áður en slíkum efnum er vísað til urðunar í Álfsnesi. SORPU ber að skrá dagsetningu á móttöku slíkra efna sem og eigendur efnanna. Við ákvörðun Hollustuverndar um meðferð slíkra efna getur stofnunin kveðið á um að SORPU beri að halda skrá yfir magn, tegundir, eðli og meðferð efnanna í Álfsnesi og skal SORPA einnig skrá staðsetningu þessara efna og merkja sérstaklega þannig að hægt sé að nálgast þau síðar ef á þarf að halda, þyki stofnunin ástæða til.
- 2.3 Óheimilt er að blanda spilliefnum við annan úrgang. Rekstraraðila ber að tryggja að engin spilliefni séu í þeim úrgangi sem er urðaður á Álfsnesi, sbr. þó gr. 2.1 og 2.2. Í því skyni skal rekstraraðili semja verklagslýsingu og senda Hollustuvernd til samþykktar, og endurskoða hana ef ástæða þykir til.
- 2.4 Á urðunarstaðnum skal urða baggaðan úrgang en heimilt er að urða úrgang sem ekki er hentugt að pressa eða binda. Baggaður og annar úrgangur skal þakinn eins fljótt og auðið er.
- 2.5 Allt afhafnasvæðið skal girt girðingu, sem hindrar umferð manna og skepna. Hlið skulu einungis opin á þeim tímum sem urðun stendur yfir. Takmarka skal aðgang annarra að svæðinu en þeirra sem starfa á vegum SORPU og eftirlitsaðila. Eftirlitsaðilar skulu tilkynna komu sína til vaktstjóra SORPU hverju sinni.
- 2.6 Opin fráveita skal vera umhverfis allt urðunarsvæðið og einnig við þann hluta urðunarsvæðis sem er í notkun á hverjum tíma. Það svæði sem er í notkun skal vera að fullu frágengið með tilliti til botns og hliða. Með urðunarsvæði er átt við afmarkaða urðunarrein eða reinar.

- 2.7 Í botn urðunarsvæðis skal leggja hriplagnir og hriplag. Lagnir skulu við það miðaðar að geta flutt frá svæðinu grunnvatn er kann að flæða um botn gryfjunnar svo og sigvatn úr urðunarstaðu. Þykkt hriplags skal miðað við að stöðugt vatnsborð nái ekki upp fyrir hriplagið að urðun lokinni. Koma skal fyrir mælibrunnum til að unnt sé að fylgjast með vatnshæð.
- 2.8 Botn og hliðar urðunarstaðar skal þetta til að unnt sé að safna mengunarefnum í sigvatni og leiða það í hreinsivirki. Nota skal besta fánlega efni án þess að kostnaður við lagningu efnis verði óhóflegur. Þéttleiki botns- og hliðarefnis verði þó minnst 10^{-8} m/sek og þykkt > 1 m.
- 2.9 Urðunarreinar skulu eftir fyllingu huldar jarðvegslagi eða lagi úr sambærilegu efni, minnst 100 cm. Endanlegur frágangur urðunarsvæðis, hugsanleg uppgræðsla og vöktun skulu gerð í samráði við Hollustuvernd ríkisins og eftirlitsaðila.
- 2.10 Starfrækja skal kerfi til að safna hauggasi sem myndast við rotnun lífrænna úrgangsefna. SORPA skal eftir fremstu megni leitast við að nýta gasið en brenna það ellegar. Söfnun og vinnsla á hauggasi telst endurnýting. Vinnueftirlit getur sett kröfur um öryggisráðstafanir vegna hauggassöfnunar, geymslu og dreifingar á hauggasi.
- 2.11 Heimilt er, í samráði við eftirlitsaðila og Hollustuvernd ríkisins, að gera tilraunir á urðunarsvæðinu með frekari meðhöndlun á flokkuðum lífrænum úrgangi til jarðvegs- og hauggasmyndunar, t.d. lífrænum heimilis- eða eldhúsúrgangi, seyru, salernisúrgangi og húsdýrataði, sem og tilraunir á urðunarsvæðinu með úrvinnslu, meðhöndlun og endurvinnslu á öðrum úrgangi s.s. rafeindabúnaði, plasti, timbri og fleira þess háttar.
- 2.12 Verði vart við meindýr, t.d. rottur eða vargfuglar, skal sjá til þess að þau hafist ekki við eða taki sér bólfestu á urðunarstaðnum. Komi í ljós engu að síður að meindýr og fuglar haldi sig að jafnaði við urðunarstaðinn skal SORPA breyta verklagsreglum varðandi útrýmingu og fælingu meindýra og fugla.

3. GÆÐAMARKMIÐ, MÆLINGAR OG EFTIRLIT

- 3.1 Fullnægjandi aðstaða til sýnatöku og mælinga í frárennsli, sbr. grein 3.3, skal vera fyrir hendi til að unnt sé að fylgjast með þeirri mengun sem frá urðunarstaðnum kann að berast.
- 3.2 SORPA skal safna frárennslisvatni frá urðunarsvæðinu í setþró til hreinsunar. Hollustuvernd ríkisins getur krafist frekari hreinsunar á frárennslinu ef mælingar mengunarefna og/eða rannsóknir skv. grein 3.4 og 3.5 gefa tilefni til, sbr. gr. 5.2 reglugerðar 796/1999 um varnir gegn mengun vatns.
- 3.3 SORPA skal meta eða mæla, eða láta meta eða mæla mengunarefni í frárennsli urðunarstaðarinnar í Álfsnesi og í viðtaka frárennslis, samkvæmt gr. 3.4 og 3.5. Tíðni mælinga og umfang þeirra skulu endurskoðuð, ef SORPA og Hollustuvernd ríkisins telja ástæðu til.

- 3.4 Við útrásir þar sem fráveituvatn er leitt í viðtaka sem ekki njóta sérstakrar verndar má hvergi vera: - set eða útfellingar
- þekjur af rotverum (bakteríur og sveppir)
 - olía eða froða
 - sorp eða aðrir aðskotahlutir
 - efni sem veldur óþægilegri lykt, lit eða gruggi

3.5 SORPA skal mæla eða láta mæla eftirfarandi mengunarefni í Álfsnesi:

Mælistaðir: Sýnatökubrunnur fyrir neðan setþró, útrásarop, borholur.

Fyrir neðan setþró:

Stöðugar mælingar á vatnrennsli frárennslis,

Tvisvar á ári: Súrefnisþörf (COD), ammóníak ($\text{NH}_3/\text{NH}_4^+$), leiðni, pH, hitastig,

Einu sinni á ári: Nítrat (NO_3^-), heildar-N, heildar-P, blý (Pb), kvikasilfur (Hg), kadmíum (Cd), lífræn halogensambönd (AOX), olía/fita.

Á 3. ára fresti: Járn (Fe), króm (Cr), kopar (Cu), sink (Zn), arsen (As) og nikkell (Ni).

Útrásarop:

Á 4. ára fresti: Rannsókn á kræklingi í búri sem komið verði fyrir nálægt útrásaropnum. Rannsókn þessa á að framkvæma fyrst innan 18 mánaða frá útgáfu starfsleyfis og síðan á 4. ára fresti í samráði við eftirlitsaðila og Hollustuvernd ríkisins. Mæld verði áhrif mengunarefna frá urðunarsvæðinu

Borholur:

Á 2. ára fresti: Nítrat, ammóníak, leiðni, pH, kvikasilfur, kadmíum og lífræn halogensambönd (AOX).

Ef styrkur kvikasilfurs mælist meira en 0.03 mg/l, kadmíums meira en 0.05 mg/l og blýs meira en 0.1 mg/l í frárennsli urðunarstaðarins þarf að fjölga mælingum og meta síðan hvort aðgerða sé þörf, sbr. grein 3.2. reglugerðar nr. 785/1999 um starfsleyfi fyrir atvinnurekstur sem getur haft í för með sér mengun.

SORPA skal á fyrsta starfsári starfsleyfis senda Hollustuvernd ríkisins yfirlit yfir þær greiningaraðferðir sem notaðar eru varðandi mengunarmælingar skv. þessari grein.

3.6 SORPA skal skrá eftirfarandi og senda í formi samantektar fyrir síðasta almanaksár til Hollustuverndar ríkisins og eftirlitsaðila:

- upplýsingar úr rekstri hreinsimannvirkja í Álfsnesi. Hér er átt við magn og gerðir tilfallandi efna úr grófhreinsun og hvernig þeim er fargað
- sýnatökur og mælingar á mengunarefnum og gasi í Álfsnesi
- niðurstöður mælinganna
- magn og tegundir úrgangs sem berast urðunarstaðnum í Álfsnesi
- magn og tegundir úrgangs sem fara til endurnýtingar/endurvinnslu
- magn og tegundir úrgangs sem fargað er á annan hátt ef um það er að ræða

Séu ofangreindar upplýsingar að finna í ársskýrslu SORPU má senda þær Hollustuvernd ríkisins og eftirlitsaðila í stað sérstakrar samantektar fyrir síðasta almanaksár. Upplýsingar þessar skulu þó vera aðgengilegar eftirlitsaðila hvenær sem er.

3.7 Með eftirlit og mælingar á mengunarefnum eftir að starfsemi lýkur í Álfsnesi skal fara samkvæmt ákvæðum reglugerðar nr. 786/1999 um mengunarvarnaeftirlit eða annara laga og reglugerða þegar við á, undir yfirumsjón Hollustuverndar ríkisins.

4. GJALDSKYLDA

4.1 Starfsemi SORPU á Álfsnesi er í fyrsta gjaldskrárflokki samkvæmt fylgiskjali 1 í reglugerð nr. 786/1999 um mengunarvarnaeftirlit og greiðir rekstraraðili eftirlitsgjald samkvæmt gjaldskrá eftirlitsaðila, eins og hún er hverju sinni. Gjald þetta skal standa undir kostnaði við eftirlit.

4.2 Hollustuvernd ríkisins skal tilkynna SORPU og viðkomandi heilbrigðisnefnd um hver sé eftirlitsaðili eins fljótt og auðið er.

5. GILDISTAKA

Starfsleyfi þetta er veitt til 31. desember 2012 í samræmi við ákvæði 20. greinar reglugerðar nr. 785/1999, samanber lög nr. 7/1998, um hollustuhætti og mengunarvarnir og öðlast gildi við undirskrift. Starfsleyfi þetta skal endurskoðað 4. ára fresti.

Reykjavík, 11. júní 2001

HOLLUSTUVERND RÍKISINS, Mengunarvarnarsvið

Davíð Egilson
Forstjóri

Gunnar Steinn Jónsson
Staðgengill forstöðumanns mengunarvarnarsviðs